

Lovforslag nr. L 51. Fremsat den 4. december 1979 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

(Investeringsforeninger)

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 463 af 13. september 1978, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, indsættes efter nr. 5 som nr. 5a:

»5a) investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, medmindre foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret indtjente renter og udbytter.«

2. § 20 affattes således:

»§ 20. Indkomstkatten for de i § 1, stk. 1, nr. 5, nævnte gensidige forsikringsforeninger, de i § 1, stk. 1, nr. 5a, nævnte investeringsforeninger samt de i § 1, stk. 1, nr. 6, nævnte andre foreninger m.v. udgør 40 pct. af den skattepligtige indkomst.«

3. Efter § 35 E indsættes:

»§ 35 F. For de efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 5a, skattepligtige investeringsforeninger gælder de i stk. 2-4 nævnte overgangsregler. Det skatteår, for hvilket en investeringsforening første gang beskattes efter reglerne i nærværende lov, benævnes i det følgende overgangsskatteåret.

Stk. 2. For overgangsskatteåret indgår maskiner, inventar og lignende driftsmidler, som investeringsforeningen ejer ved ind-

komstårets begyndelse, i saldoværdien, jfr. lov om skattemæssige afskrivninger m.v. (afskrivningsloven), med deres handelsværdi. Dette beløb forhøjes med anskaffelsessummen for driftsmidler, der er anskaffet i indkomståret, og nedsættes med beløb, der i samme tidsrum er indvundet ved afståelse af driftsmidler, alt i overensstemmelse med reglerne i afskrivningsloven. Udgifter til forbedringer af driftsmidler behandles på samme måde som anskaffelsessummer. På den således fremkomne saldoværdi kan skattemæssig afskrivning foretages efter reglerne i afskrivningsloven.

Stk. 3. På bygninger, hvorpå der kan afskrives i overensstemmelse med reglerne i afskrivningsloven, eller på installationer i disse bygninger, og som er erhvervet (fuldført) forud for begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for overgangsskatteåret, sker afskrivningen for overgangsskatteåret og følgende skatteår med procentdele af den værdi, hvormed bygningen (installationen) indgår i ejendomsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret. De samlede afskrivninger kan dog højst udgøre nævnte værdi reduceret med de afskrivninger, der i alt kunne være foretaget, såfremt der med værdien som grundlag fuldt ud var normalafskrevet på bygningen (installationen) siden anskaffelsesåret. Investeringsforeningen kan dog vælge at afskrive med procentdele af anskaffelsessummen (herunder udgifter til ombygning eller forbedring), hvis denne kan dokumente-

res at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi. I så fald kan de samlede afskrivninger højst udgøre anskaffelsessummen (herunder udgifter til ombygning eller forbedring) reduceret med de afskrivninger, der i alt kunne være foretaget, såfremt der fuldt ud var normalafskrevet på bygningen (installationen) siden anskaffelsesåret.

Stk. 4. På installationer, hvorpå der kan afskrives i overensstemmelse med reglerne i afskrivningslovens § 23, stk. 2, jfr. stk. 3, og som er erhvervet forud for begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for overgangsskatteåret, kan der for overgangsskatteåret og hvert følgende skatteår afskrives med procentdele af den værdi, hvormed installationen skønnes at indgå i ejendomsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret. De samlede afskrivninger kan dog højst udgøre det beløb, som fremkommer ved, at nævnte værdi reduceres i et omfang, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid siden installationens anskaffelse og den til den anvendte afskrivningssats normalt svarende afskrivningsperiode. Investeringsforeningen kan dog vælge årligt at afskrive med procentdele af anskaffelsessummen (herunder forbedringsudgifter), hvis denne kan dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi. I så fald kan de samlede afskrivninger højst udgøre anskaffelsessummen reduceret i et omfang, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid siden installationens anskaffelse og den til den anvendte afskrivningssats normalt svarende afskrivningsperiode.

§ 35 G. Ved opgørelse af investeringsforeningens fortjeneste ved afståelse af fast ejen-

dom efter reglerne i lov om særlig indkomstskat m.v. (lovbekendtgørelse nr. 454 af 19. juli 1977) § 2, nr. 13, jfr. § 7 A, træder ejendomsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret i stedet for anskaffelsessummen, såfremt ejendommen er erhvervet før den 1. januar 1980. Investeringsforeningen kan dog vælge at lægge anskaffelsessummen til grund, såfremt denne dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi.

Stk. 2. Har investeringsforeningen forud for overgangsskatteåret været skattepligtig af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom, jfr. § 13, 3. punktum, i nævnte lov, skal investeringsforeningen ved afståelse af ejendommen endvidere beskattes af den forud for overgangsskatteåret efter disse regler indtrådte fortjeneste. Ved opgørelse af denne fortjeneste lægges det efter stk. 1 som anskaffelsesudgift anvendte beløb til grund som afståelsessum.

§ 35 H. Ved investeringsforeningens opgørelse af fortjeneste eller tab efter § 4 og § 16 C i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (lovbekendtgørelse nr. 399 af 11. september 1979), for så vidt angår værdipapirer erhvervet før den 1. januar 1980, træder den formueskattepligtige værdi pr. 1. januar 1980 i stedet for anskaffelsessummen.

Stk. 2. Investeringsforeningen kan dog som grundlag for opgørelsen efter stk. 1 vælge at anvende værdipapirernes faktiske anskaffelsessum, såfremt denne kan dokumenteres.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1980.

Bemærkninger til lovforslaget

Loven om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. blev senest ændret ved lov nr. 194 af 3. maj 1978. Herom henvises til folketingstidende 1977/78:

	Spalte
Lovforslaget, tillæg A	3705
Fremsættelsen	5279
Forste behandling	5928
Betænkning, tillæg B	653
Anden behandling	8429
Tredie behandling	8710
Forslaget som vedtaget, tillæg C	417

Lovforslaget har til formål at inddrage investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som ikke udlodder indvundne renter og udbytter til medlemmerne, under beskatning efter samme regler, som gælder for aktieselskaber.

I skattelovgivningen skelnes der mellem to typer af investeringsforeninger:

I. De *kontoførende* foreninger.

II. De *certifikatudstedende* foreninger.

Ad I. For de *kontoførende investeringsforeninger* gælder bestemmelserne i lovekendtgørelse nr. 130 af 6. april 1967 om beskatning af medlemmer af investeringsforeninger.

Efter loven beskattes medlemmerne år for år af renter og udbytter af foreningens aktiver, idet medlemmerne ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal medregne den til deres indestående i foreningen tilskrevne andel af renter og udbytter (og den dertil knyttede skattegodtgørelse på 15 pct.), der er indvundet af foreningen.

Herudover skal medlemmerne ved indkomstopgørelsen medregne fortjeneste eller tab, der tilskrives eller fraskrives deres indestående i foreningen, og som hidrører fra dennes beholdning af aktier, obligationer, pantebreve og lignende værdipapirer. De her omhandlede fortjenester og tab skal dog først medregnes ved indkomstopgørelsen for det indkomstår, hvori medlemmet hæver af sit indestå-

ende, og kun i det omfang, hvori de vedrører den del af indskuddet, der hæves.

Hæver et medlem helt eller delvis sit indskud i foreningen, før der er forløbet 2 år regnet fra indskuddet, skal fortjenesten eller tabet fuldt ud medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst. I modsat fald medregnes fortjeneste eller tab til den særlige indkomst efter reglerne i lov om særlig indkomstskat m.v.

Der er dog i loven hjemmel til at fastsætte særlige regler for opgørelsen af den del af medlemmernes almindelige eller særlige indkomst, der hidrører fra foreningens værdipapirer.

Der findes kun ganske få kontoførende foreninger.

Ad II. De *certifikatudstedende investeringsforeninger* omfattes af de gældende regler i selskabskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6, hvorefter de pågældende foreninger kun er skattepligtige for så vidt angår indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed.

I det omfang, hvori foreningen alene har til formål at modtage indskud fra medlemmerne og investere disse indskud i værdipapirer, udøver foreningen ikke erhvervsmæssig virksomhed, og investeringsforeningerne er derfor som helhed fritaget for skattepligt.

Da medlemmerne som bevis for deres indskud i foreningen modtager certifikater, sker beskatning hos medlemmerne efter de regler, der er gældende for aktionærer. Medlemmerne er ikke berettiget til skattegodtgørelse.

Udlodninger fra foreningen af udbytte eller likvidationsprovenu beskattes som almindelig indkomst hos medlemmerne, bortset fra udlodning af likvidationsprovenu foretaget i det kalenderår, hvori foreningen endeligt opløses.

Ved afhændelse af certifikater beskattes fortjeneste eller tab ligeledes efter samme regler, som gælder for beskatning ved afståelse af aktier. Fortjeneste eller tab skal således medregnes som særlig indkomst, hvis medlemmet har ejet certifikatet i mindst to år, og ellers som almindelig indkomst.

Som følge af disse regler finder der ikke nogen beskatning sted hverken i foreningen eller hos medlemmerne af renter og udbytter af foreningens værdipapirer, så længe der ikke finder nogen udlodning sted til medlemmerne.

I de senere år er der oprettet en række certifikatudstedende investeringsforeninger, der ifølge deres vedtægter intet udlodder til medlemmerne, de såkaldte akkumulerende investeringsforeninger. Renter og udbytter samt kursgevinster tillægges foreningens formue og geninvesteres med den virkning, at certifikaterne stiger i værdi.

Efter reglerne i lov om særlig indkomstskat m.v. nedsættes den opgjorte fortjeneste ved afståelse af aktier med 5 pct., dog højst 4.000 kr., og de første 6.000 kr. af særlig indkomst er fritaget for beskatning. Disse fradrag i forbindelse med en afrundingsregel ved skattens beregning gør det muligt, at medlemmerne ved fortsatte afståelser og genanskaffelser af certifikater vil kunne realisere en skattefri fortjeneste på indtil 6.421 kr. årligt, en fortjeneste, der i virkeligheden hidrører fra de ubeskattede renter og udbytter, der er tillagt foreningens formue.

Det foreslås derfor, at *certifikatudstedende investeringsforeninger fra den 1. januar 1980* inddrages under beskatning på lige fod med aktieselskaber og erhvervsdrivende foreninger, *medmindre foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til at udlodde samtlige indtjente renter og udbytter inden fristen for indgivelse af selvangivelse* for det pågældende indkomstår. Herefter vil renter og udbytter være skattepligtig indkomst for foreningen, ligesom gevinst og tab ved afhændelse og indfrielse af værdipapirer skal medregnes ved foreningens indkomstopgørelse.

En konsekvens af, at de akkumulerende investeringsforeninger gøres skattepligtige af renter og udbytter, er, at disse investeringsforeninger bliver berettiget til skattegodtgørelse af modtagne aktieudbytter.

Investeringsforeninger, der ifølge vedtægterne er forpligtet til at udlodde renter og udbytter inden fristen for indgivelse af selvangivelse, vil efter forslaget fortsat være fritaget for skattepligt, hvori- mod medlemmerne løbende vil blive beskattet af udloddede beløb.

Når fristen for udlodning af indtjente renter og udbytter foreslås fastsat til fristen for indgivelse af selvangivelse, skyldes det netop, at skattefrihed for foreningen kun skal foreligge i tilfælde, hvor indtjente renter og udbytter løbende undergives beskatning hos medlemmerne.

Kursgevinster, som disse foreninger opnår på værdipapirbeholdningen, vil ligeledes fortsat være skattefri for foreningen og først komme til beskatning ved medlemmernes afhændelse af certifikater, og da efter samme regler som gælder for aktier.

Forslaget er gjort så rummeligt, at det også omfatter andre end de rene certifikatudstedende investeringsforeninger. I modsat fald ville bestemmelsen kunne omgås, blot ved at de nuværende og kommende investeringsforeninger optog et biformal.

Efter forslaget inddrages investeringsforeningerne under beskatning fra den 1. januar 1980, således at bestemmelserne første gang finder anvendelse ved skatteansættelsen for skatteåret 1981-82.

Der gives herved de eksisterende investeringsforeninger rimelig tid til eventuelt at ændre deres vedtægter i overensstemmelse med de ændrede regler.

De administrative konsekvenser af forslaget om beskatning af de akkumulerende investeringsforeninger skønnes (efter en overgangsperiode) at blive uden væsentlig betydning.

Beskatningen af de nævnte investeringsforeninger vil for 1980 - skatteåret 1981-82 - betyde et merprovenu på ca. 43 mill. kr., hvoraf ca. 7 mill. kr. tilfalder kommunerne. Det er herved forudsat, at foreningerne beskattes med den forhøjede selskabsskatteprocent på 40.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som ifølge deres vedtægter ikke er forpligtet til at udlodde de i indkomståret indtjente renter og udbytter, de såkaldte akkumulerende investeringsforeninger, foreslås inddraget under beskatning efter de samme regler som gælder for aktieselskaber. Bestemmelsen herom foreslås indsat i loven som et selvstændigt nummer umiddelbart før bestemmelsen i nr. 6 om andre foreninger.

Til § 1, nr. 2

Indkomstskatten for de certifikatudstedende investeringsforeninger, der foreslås inddraget under skattepligten, udgør efter forslaget 40 pct. af

den skattepligtige indkomst.

Til § 1, nr. 3

Forslaget indeholder regler, der skal finde anvendelse ved de akkumulerende investeringsforeningers overgang til beskatning.

Efter § 35 F, stk. 2, skal saldo værdien for maskiner, inventar og lignende driftsmidler ved overgangen til beskatning opgøres med udgangspunkt i handelsværdien pr. 1. januar 1980.

På bygninger og installationer sker afskrivninger efter stk. 3 og 4. Disse regler svarer til de regler, der blev fastsat i selskabsskatteovens § 35 C, stk. 4 og 5, da sparekasserne den 1. januar 1976 blev inddraget under beskatning efter samme regler som aktieselskaber.

Efter § 35 G opgøres fortjenesten ved afståelse af fast ejendom erhvervet før 1. januar 1980 på grundlag af ejendomsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret. Investeringsforeningen kan dog vælge at lægge anskaffelses-

summen til grund, såfremt denne kan dokumenteres at være højere.

Efter overgangen til beskatning skal investeringsforeningerne ved indkomstopgørelsen medregne fortjeneste eller tab ved afhændelse eller indfrielse af offentlige obligationer samt private pantebreve og fordringer, jfr. ligningslovens § 4. Tilsvarende vil gælde fortjeneste eller tab ved afhændelse af aktier, jfr. ligningslovens § 16 C.

Det foreslås derfor i § 35 H, at den formueskattepligtige værdi pr. 1. januar 1980 skal træde i stedet for anskaffelsessummen for så vidt angår værdipapirer erhvervet før den 1. januar 1980.

Efter stk. 2 skal investeringsforeningen dog kunne vælge at lægge den faktiske anskaffelsessum til grund, men et sådant valg må træffes for hele beholdningen af værdipapirer under et.

Til § 2

Efter forslaget skal loven træde i kraft den 1. januar 1980.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler her i landet hjemmehørende:

1)–5) ...

5a) investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, medmindre foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret indtjente renter og udbytter.

6) ...

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler her i landet hjemmehørende:

1)–5) ...

6) ...

§ 20. Indkomstkatten for de i § 1, stk. 1, nr. 5, nævnte gensidige forsikringsforeninger, de i § 1, stk. 1, nr. 5a, nævnte investeringsforeninger samt de i § 1, stk. 1, nr. 6, nævnte andre foreninger m.v. udgør 40 pct. af den skattepligtige indkomst.

§ 20. Indkomstkatten for de i § 1, stk. 1, nr. 5, nævnte gensidige forsikringsforeninger samt de i § 1, stk. 1, nr. 6, nævnte foreninger m. v. udgør 37 pct. af den skattepligtige indkomst.

§ 35 E ...

§ 35 F. For de efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 5a, skattepligtige investeringsforeninger gælder de i stk. 2–4 nævnte overgangsregler. Det skatteår, for hvilket en investeringsforening første gang beskattes efter reglerne i nærværende lov, benævnes i det følgende overgangsskatteåret.

Stk. 2. For overgangsskatteåret indgår maskiner, inventar og lignende driftsmidler,

som investeringsforeningen ejer ved indkomstårets begyndelse, i saldo værdien, jfr. lov om skattemæssige afskrivninger m.v. (afskrivningsloven), med deres handelsværdi. Dette beløb forhøjes med anskaffelsessummen for driftsmidler, der er anskaffet i indkomståret, og nedsættes med beløb, der i samme tidsrum er indvundet ved afståelse af driftsmidler, alt i overensstemmelse med reglerne i afskrivningsloven. Udgifter til forbedringer af driftsmidler behandles på samme måde som anskaffelsessummer. På den således fremkomne saldo værdi kan skattemæssig afskrivning foretages efter reglerne i afskrivningsloven.

Stk. 3. På bygninger, hvorpå der kan afskrives i overensstemmelse med reglerne i afskrivningsloven, eller på installationer i disse bygninger, og som er erhvervet (fuldført) forud for begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for overgangsskatteåret, sker afskrivningen for overgangsskatteåret og følgende skatteår med procentdele af den værdi, hvormed bygningen (installationen) indgår i ejendoms værdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret. De samlede afskrivninger kan dog højst udgøre nævnte værdi reduceret med de afskrivninger, der i alt kunne være foretaget, såfremt der med værdien som grundlag fuldt ud var normalafskrevet på bygningen (installationen) siden anskaffelsesåret. Investeringsforeningen kan dog vælge at afskrive med procentdele af anskaffelsessummen (herunder udgifter til ombygning eller forbedring), hvis denne kan dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi. I så fald kan de samlede afskrivninger højst udgøre anskaffelsessummen (herunder udgifter til ombygning eller forbedring) reduceret med de afskrivninger, der

i alt kunne være foretaget, såfremt der fuldt ud var normalafskrevet på bygningen (installationen) siden anskaffelsesåret.

Stk. 4. På installationer, hvorpå der kan afskrives i overensstemmelse med reglerne i afskrivningslovens § 23, stk. 2, jfr. stk. 3, og som er erhvervet forud for begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for overgangsskatteåret, kan der for overgangsskatteåret og hvert følgende skatteår afskrives med procentdele af den værdi, hvormed installationen skønnes at indgå i ejendomsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret. De samlede afskrivninger kan dog højst udgøre det beløb, som fremkommer ved, at nævnte værdi reduceres i et omfang, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid siden installationens anskaffelse og den til den anvendte afskrivningssats normalt svarende afskrivningsperiode. Investeringsforeningen kan dog vælge årligt at afskrive med procentdele af anskaffessummen (herunder forbedringsudgifter), hvis denne kan dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi. I så fald kan de samlede afskrivninger højst udgøre anskaffessummen reduceret i et omfang, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid siden installationens anskaffelse og den til den anvendte afskrivningssats normalt svarende afskrivningsperiode.

§ 35 G. Ved opgørelse af investeringsforeningens fortjeneste ved afståelse af fast ejendom efter reglerne i lov om særlig indkomstskat m.v. (lovbekendtgørelse nr. 454 af 19. juli 1977) § 2, nr. 13, jfr. § 7 A, træder ejen-

domsværdien ved den seneste vurdering forud for overgangsskatteåret i stedet for anskaffessummen, såfremt ejendommen er erhvervet før den 1. januar 1980. Investeringsforeningen kan dog vælge at lægge anskaffessummen til grund, såfremt denne dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi.

Stk. 2. Har investeringsforeningen forud for overgangsskatteåret været skattepligtig af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom, jfr. § 13, 3. punktum, i nævnte lov, skal investeringsforeningen ved afståelse af ejendommen endvidere beskattes af den forud for overgangsskatteåret efter disse regler indtrådte fortjeneste. Ved opgørelse af denne fortjeneste lægges det efter stk. 1 som anskaffelsesudgift anvendte beløb til grund som afståessum.

§ 35 H. Ved investeringsforeningens opgørelse af fortjeneste eller tab efter § 4 og § 16 C i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (lovbekendtgørelse nr. 399 af 11. september 1979), for så vidt angår værdipapirer erhvervet før den 1. januar 1980, træder den formueskattepligtige værdi pr. 1. januar 1980 i stedet for anskaffessummen.

Stk. 2. Investeringsforeningen kan dog som grundlag for opgørelsen efter stk. 1 vælge at anvende værdipapirernes faktiske anskaffessum, såfremt denne kan dokumenteres.

§ 36. . . .

§ 35. E. . . .

§ 36. . . .